

SPRENDIMAI

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

2012 m. spalio 9 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai

(2012/658/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES ⁽²⁾ 3 straipsnio 9 dalį Komisija kartu su Tarptautiniu valiutos fondu (toliau – TVF) ir bendradarbiaudama su Europos Centrinio Banku (toliau – ECB) penktą kartą peržiūrėjo Portugalijos valdžios institucijų pažangą, padarytą įgyvendinant sutartas priemones pagal ekonominio ir finansinio koregavimo programą (toliau – Programa), taip pat jų veiksmingumą ir ekonominį bei socialinį poveikį;

(2) Portugalijos ekonomikos perorientavimas vyksta sparčiau, nei numatyta. 2012 m. antrą ketvirtį realusis BVP labai sumažėjo (1,2 %), palyginti su ankstesniu ketvirčiu: pirmą ketvirtį augimas buvo lygus nuliui. Visus metus numatomas ekonomikos recesijos tempas lieka toks pat, t. y. -3 %. Einamosios sąskaitos deficitas mažėja sparčiau, nei tikėtasi: 2012 m. jis sumažėjo iki 3 % BVP, palyginti su beveik 10 % vos prieš dvejus metus. Ši koregavimą lemia geri eksporto rezultatai ir sparčiai mažėjantis importas. Žvelgiant į ateitį, ekonominei veiklai įtakos turės mažėjanti išorės paklausa ir tolesni biudžeto konsolidavimas. Todėl BVP augimo rodiklis sumažintas maždaug 1 procentiniu punktu iki maždaug -1 % 2013 m. ir iki +1 % 2014 m.;

(3) nepaisant griežto biudžeto išlaidų vykdymo, duomenys iki liepos mėn. rodo 1¼ % BVP fiskalinį atotrūkį

2012 m., palyginti su biudžeto planais. Nors spartesnis, nei planuota, perėjimas nuo vidaus paklausos prie eksporto vertinamas teigiamai, jis turi dvejopą poveikį biudžeto vykdymui. Pirmą, didžiausias neigiamas poveikis daromas darbu imliems šalies sektoriams, kaip antai statybų sektoriui, o dėl to padidėjęs nedarbas tampa našta socialinės apsaugos biudžetui. Antra, gamybos ir vartojimo mokesčių intensyvumas mažėja, dėl to susidaro didelis pajamų trūkumas. Augimo struktūros poveikį pajamoms didina tai, kad tam tikrose kategorijose pereinama nuo didesniu tarifu apmokestinamų prekių, kaip antai ilgalaikio vartojimo prekių, prie mažesniu tarifu apmokestinamų kasdienio vartojimo prekių. Taip pat tiesioginių mokesčių pajamų trūkumus dar padidina neigiamas mokesčių laiptelių slinkis (angl. *negative bracket creep*), nes mažėjančios pajamos apmokestinamos mažesniais tarifais ir mažėja mokesstinės pajamos iš pelno. Kita vertus, išlaidų raida apskritai atitinka planus, o atlygio darbuotojams srityje sutaupyta daugiau, nei numatyta biudžete. Biudžeto vykdymui teigiamą poveikį taip pat daro mažesni, nei tikėtasi, palūkanų mokėjimai ir Sąjungos struktūrinių fondų programų pakeitimas. Nors kai kurie vienkartiniai veiksniai galėtų sumažinti atotrūkį iki maždaug ¾ % BVP 2012 m., didelis maždaug 1½ % BVP vertės trūkumas būtų perkeliamas į 2013 ir 2014 m., todėl fiskalinės programos tikslai 2012–2014 m. nebūtų pasiekti;

(4) atsižvelgiant į didelį pajamų trūkumą ir vangesnio augimo perspektyvą, deficito tikslai pakoreguoti iki 5,0 % BVP 2012 m., 4,5 % BVP 2013 m. ir 2,5 % BVP 2014 m. Kadangi manoma, kad fiskalinio atotrūkio Vyršausybė iš esmės negali kontroliuoti, tikslų koregavimas siekiant iš dalies atsižvelgti į pajamų trūkumą laikomas tinkamu. Net pakoregavus tikslus 2013 ir 2014 m. reikės didelių, atitinkamai 3 % ir 1¼ % BVP, konsolidavimo priemonių. Kad programa ir toliau būtų patikima, tam tikras koregavimo priemones reikėtų įgyvendinti anksčiau;

(5) pakoreguoti fiskaliniai tikslai grindžiami įvairiomis struktūrinėmis išlaidų ir pajamų priemonėmis. Kad būtų pasiektas 5 % BVP tikslas, dar 2012 m. turėtų būti imtasi ¼ % BVP vertės priemonių. Tai apima, *inter alia*, išlaidų įšaldymą ir ankstesnį tam tikrų 2013 m. suplanuotų priemonių įgyvendinimą. 2013 m. į biudžetą turėtų būti įtrauktos 3 % BVP dydžio konsolidavimo priemonės,

⁽¹⁾ OL L 118, 2010 5 12, p. 1.

⁽²⁾ OL L 159, 2011 6 17, p. 88.

kad būtų pasiektas 4,5 % BVP tikslas. Šios priemonės yra: tolesnis darbo užmokesčio mažinimas ypač mažinant viešojo sektoriaus darbuotojų skaičių, tarpinio vartojimo mažinimas, socialinių pervedimų mažinimas, tolesnis sveikatos priežiūros sektoriaus racionalizavimas, mažesnės kapitalo formavimo išlaidos, taip pat pajamų didinimas dėl gyventojų pajamų mokesčio reformos, kuria siekiama supaprastinti mokesčio struktūrą, išplėsti mokesčio bazę panaikinant tam tikras mokesčių lengvatas ir padidinti vidutinį mokesčio tarifą kartu didinant progresyvumą, dėl įmonių pelno mokesčio bazės išplėtimo panaikinus palūkanų atskaitymą, akcizų padidinimo ir turto apmokestinimo pakeitimų. 2014 m. numatyta išsami išlaidų peržiūra, kurios tikslas – nustatyti išlaidų mažinimo galimybes (4 mlrd. EUR per dvejus metus), kad būtų pasiektas 2,5 % BVP biudžeto deficito tikslas;

(6) priimtos priemonės valdžios sektoriaus išlaidoms kontroliuoti. Įgyvendinama nauja įsipareigojimų kontrolės sistema, tačiau būtina užtikrinti visišką atitiktį, kad nesikauptų nauji įsiskolinimai. Turėtų būti mažinama biudžeto fragmentacija ir plačiu mastu sprendžiamos brangiai kainuojančio neveiksmingumo problemos. Tuo tikslu numatoma apriboti valstybės įmonių nuostolius, persvarstyti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ir siekti sutaupti dar daugiau lėšų sveikatos priežiūros sektoriuje;

(7) remiantis dabartinėmis Komisijos parengtomis nominaliojo BVP augimo projekcijomis (-1,0 % 2011 m., -2,7 % 2012 m., 0,3 % 2013 m. ir 2,2 % 2014 m.) ir pakoreguotais fiskaliniais tikslais, skolos ir BVP santykio raida turėtų būti tokia: 107,8 % 2011 m., 119,1 % 2012 m., 123,7 % 2013 m. ir 123,6 % 2014 m. Taigi, skolos ir BVP santykis 2014 m. būtų stabilizuotas ties mažiau nei 124 % ir toliau turėtų mažėti, darant prielaidą, kad deficitas ir toliau bus mažinamas. Skolos dinamikai poveikio turi keletas ypatingų operacijų, įskaitant didelės apimties finansinio turto įsigijimą, visų pirma susijusį su galimu bankų rekapitalizavimu ir valstybės įmonių finansavimu, ir pagal kaupiamąjį principą apskaičiuotų bei faktiškai išmokėtų palūkanų skirtumus;

(8) nuo ketvirtosios peržiūros bankų sistemos likvidumo ir mokumo sąlygos pagerėjo, kaip rodo besitęsiantis finansinio įsiskolinimo mažinimas, Eurosistemos teikiama išskirtinė likvidumo parama ir daugiau nei 7 mlrd. EUR vertės kapitalo didinimas. Bankai pateikė atnaujintus finansavimo ir kapitalo planus (4 versiją). Nors indėlių augimo perspektyvos kiek mažiau optimistiškos, visi bankai numato ne vėliau kaip 2014 m. pasiekti orienta-

cinį 120 % paskolų ir indėlių santykio tikslą. Apskritai Susitarimo memorandumas dėl specialių ekonominės politikos sąlygų (toliau – Susitarimo memorandumas) finansų sektoriuje įgyvendinamas laikantis numatytų tikslų išsaugoti finansinį stabilumą. Kai kurie bankai dar turi imtis priemonių, kad iki 2012 m. metų pabaigos pasiektų *Banco de Portugal* nustatytą 10 % pagrindinio 1 lygio kapitalo pakankamumo rodiklį;

(9) pažanga įgyvendinant reformas, kuriomis siekiama didinti konkurencingumą, užimtumą ir augimo potencialą, iš esmės gera. Persvarstytas Darbo kodeksas įsigaliojo 2012 m. rugpjūčio mėn. Kitos svarbios reformos išeitinių išmokų ir kolektyvinių derybų srityje planuojamos iki rugsėjo mėn. pabaigos. Neseniai Vyriausybė patvirtino keletą aktyvios darbo rinkos politikos priemonių, kuriomis siekiama gerinti valstybinių užimtumo tarnybų veikimą, remti darbo vietų kūrimą, didinti aktyvumo strategijų veiksmingumą ir pasiūlyti veiksmingesnių mokymo galimybių. Teismų sistemos reformos civilinio proceso ir teismų organizavimo srityse, kurias įgyvendinus civilinės ir komercinės bylos bus nagrinėjamos greičiau ir bus užtikrinta, kad teismų sistema būtų veiksmingesnė, tęsiamos tinkamai. Imtasi veiksmų siekiant tobulinti profesinių kvalifikacijų pripažinimo sistemą: priimti įstatymo, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo⁽¹⁾, pakeitimai, taip pat Portugalijos Vyriausybė priėmė įstatymo pasiūlymą, kuriuo siekiama gerinti griežtai reglamentuojamų profesijų veiklą. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje⁽²⁾ įgyvendinimo darbai, susiję su atskirų sektorių teisės aktais, nuosekliai tęsiami, o likusius būtinus atskirų sektorių teisės aktų pakeitimus numatoma priimti ne vėliau kaip 2012 m. pabaigoje. Kad būtų sumažinta administracinė našta, būtinos papildomos pastangos siekiant įgyvendinti patvirtinimo nereikalavimo iniciatyvą ir sukurti kontaktinį centrą, numatytą Direktyvoje 2006/123/EB. Siekdama sudaryti geresnes sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI) gauti finansavimą, Portugalijos Vyriausybė įsipareigojo prirėikus imtis papildomų iniciatyvų, įskaitant mechanizmus, kuriais siekiama, kad MVI būtų labiau orientuotos į eksportą;

(10) remdamasi nepriklausoma ataskaita apie pagrindines nacionalines reguliavimo institucijas, Portugalija parengs pagrindų įstatymą, kuriuo apsaugomi visuomenės interesai ir skatinamas rinkos veiksmingumas. Pagrindų įstatymu bus užtikrintas reguliavimo institucijų nepriklausomumas ir finansinė, administracinė bei valdymo autonomija vykdant pareigas, visapusiškai laikantis Sąjungos teisės. Pagrindų įstatymas taip pat padės konkurencijos institucijai veiksmingiau užtikrinti, kad būtų laikomasi

⁽¹⁾ OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

⁽²⁾ OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

konkurencijos taisyklių, ir taip bus sustiprintas ir papildytas neseniai priimto konkurencijos įstatymo poveikis;

- (11) Susitarimo memorandumo penktojoje atnaujintoje versijoje įtrauktas visas skyrius dėl verslui palankios licencijavimo aplinkos skatinimo, kuriame pateiktas išsamesnis kalendorius ir konkrečios gairės, taikomos persvarstant tam tikrus svarbius teisinius režimus, kaip antai aplinkos ir teritorijų planavimo, pramoninės, komercinės ir turizmo veiklos licencijavimo;
- (12) atsižvelgiant į šiuos pokyčius, Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES turėtų būti iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„3. Laikantis peržiūrėtos paviršinio deficito procedūros reikalavimų, valdžios sektoriaus deficitas neviršija 5,9 % BVP 2011 m., 5,0 % BVP 2012 m., 4,5 % BVP 2013 m. ir 2,5 % BVP 2014 m. Apskaičiuojant šį deficitą, neatsižvelgiama į galimas biudžetines bankų rėmimo priemonių išlaidas įgyvendinant Portugalijos Vyriausybės finansų sektoriaus strategiją. Konsolidacija užtikrinama imantis kokybiškų nuolatinių priemonių ir iki minimumo sumažinus konsolidacijos poveikį pažeidžiamoms grupėms.

4. Anksčiau nei nurodytų metų pabaigoje Portugalija patvirtina 5–8 dalyse nurodytas priemones, o konkretūs 2011–2014 m. terminai išdėstomi Susitarimo memorandume. Portugalija yra pasirengusi imtis papildomų konsolidavimo priemonių deficitui ne vėliau kaip 2014 m. sumažinti iki mažesnės negu 3 % BVP ribos, jei būtų nukrypta nuo tikslų.“

- 2) 6–9 dalys pakeičiamos taip:

„6. Portugalija, laikydamosi Susitarimo memorandumo sąlygų, 2012 m. patvirtina šias priemones:

- a) 2012 m. valdžios sektoriaus deficitas neviršija 5,0 % BVP. Portugalija ir toliau atidžiai stebi fiskalinius poky-

čius ir įgyvendina tolesnį politikos koregavimą, kad pasiektų 2012 m. tikslą. Tuo tikslu Portugalija išaldo tam tikrus 2012 m. biudžeto asignavimus investiciniams projektams, kurie dar nepradėti vykdyti, padidina žyminius mokesčius, taikomus didelės vertės turtui, padidina investicinių pajamų apmokestinimo tarifus, anksčiau įgyvendina tam tikras 2013 m. biudžeto priemones, turinčias įtakos socialinėms išmokoms, įgyvendina papildomas priemones, kurias taikant taupomos lėšos tarpinio vartojimo srityje ir didinamos kitos pajamos, kad būtų pasiektas 2012 m. deficito tikslas;

- b) Portugalija siekia išlaidas 2012 m. sumažinti ne mažiau kaip 6,8 mlrd. EUR, be kita ko, mažindama viešojo sektoriaus darbo užmokestį ir darbuotojų skaičių, mažindama pensijas, atlikdama visapusišką centrinės administracijos reorganizaciją, panaikindama perteklines ir kitas neveiksmingas funkcijas, mažindama pervedimus valstybės įmonėms, reorganizuodama savivaldybes ir apylinkes ir mažindama jų skaičių, mažindama išlaidas švietimui ir sveikatos priežiūrai, mažindama pervedimus regionų ir vietos valdžios institucijoms ir mažindama kapitalo išlaidas bei kitas išlaidas, kaip numatyta Programoje;
- c) pajamų srityje Portugalija įgyvendina priemones, kurių bendra vertė – bent 3 mlrd. EUR ir kurios apima: PVM bazių išplėtimą sumažinant atleidimo nuo mokesčių atvejų skaičių ir pertvarkant prekių ir paslaugų, kurioms taikomi mažesni, pereinamojo laikotarpio ir didesni tarifai, sąrašus, akcizų padidinimą, gyventojų pajamų ir įmonių pelno mokesčių bazių išplėtimą sumažinant mokesčių atskaitas ir ribojant specialių taisyklių taikymą, pensijų ir darbo pajamų atžvilgiu taikomų gyventojų pajamų mokesčio atskaitų suvienodinimo užtikrinimą ir pokyčius nuosavybės mokesčių srityje gerokai sumažinant atleidimo nuo mokesčių atvejų skaičių. Šios priemonės papildomos kovos su mokesčių vengimu, sukčiavimu ir formalumų nesilaikymu veiksmais;
- d) Portugalija ir toliau imasi priemonių valstybės finansų valdymui sustiprinti. Portugalija įgyvendina naujame Biudžeto sistemos įstatyme nustatytas priemones, įskaitant vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto sistemos sukūrimą. Vietos ir regioninės biudžeto sistemos gerokai sustiprinamos, visų pirma atitinkamus finansavimo teisės aktus suderinant su Biudžeto sistemos įstatymo reikalavimais. Portugalija gerina valstybės finansų stebėseną ir atskaitomybę ir griežtina biudžeto vykdymo taisykles ir procedūras. Portugalijos Vyriausybė taiko išskolinimų patvirtinimo ir sureguliuavimo strategiją ir sparčiau įgyvendina išipareigojimų kontrolės įstatymą, kad užkirstų kelią naujiems išskolinimams. Portugalija įgyvendina naują teisinę ir institucinę viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių sistemą. Kol naujoji sistema pradės visiškai veikti, nekuriama jokia viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė. Remdamasi tarptautinės audito įmonės parengtu tyrimu, Portugalija parengia išsamų strateginį planą, visiškai atitinkantį taikomą Sąjungos teisę, įskaitant viešųjų pirkimų teisės aktus,

- siekdama gauti daugiau biudžeto pajamų ir kartu sumažinti skolos našta ir užtikrinti, kad Vyriausybės išpareigojimais būtų tvariai mažinami. Portugalija priima įstatymą, kurio tikslas – reglamentuoti valstybės įmonių kūrimą ir veikimą centriniu, regioniniu ir vietos lygmeniu;
- e) Portugalija taiko naujus teisės aktus siekdama reorganizuoti vietos valdžios subjektus ir gerokai sumažinti jų skaičių. Šie pakeitimai įsigalioja nuo naujo vietos rinkimų ciklo pradžios. Be to, Portugalija deda daugiau pastangų, kad racionalizuotų viešąjį sektorių, mažindama subjektų skaičių ir gerindama užduočių paskirstymą visais valdžios lygmenimis;
- f) Portugalija vykdo nuodugnesnę pajamų administravimo reformą, stiprindama ryšius tarp *Autoridade Tributária e Aduaneira* ir socialinio draudimo pajamų surinkimo skyrių, sumažindama savivaldybių skyrių skaičių ir sprendama likusias mokesčių skundų sistemos problemas;
- g) Portugalija įgyvendina finansinį susitarimą su Madeiros autonominiu regionu;
- h) Portugalija patvirtina priemones valstybės įmonių veiksmingumui ir tvarumui gerinti centriniu, regioniniu ir vietos lygmeniu. Portugalija išnagrinėja galimybes siekiant valdyti didelį valstybės įmonių, įskaitant *Parpública*, išsiskolinimą ir užtikrinti geresnes rinkos finansavimo sąlygas. Portugalija siekia ne vėliau kaip 2012 m. pabaigoje pasiekti veiklos pusiausvyrą sektorių lygmeniu;
- i) Portugalija toliau įgyvendina privatizavimo programą. Dabar vykdomas tiesioginis *Caixa Geral de Depósitos* (CGD) draudimo veiklos *Caixa Seguros* pardavimas;
- j) Portugalijos Vyriausybė pateikia Portugalijos Parlamentui teisės aktų projektus, kuriais siekiama išeitines išmokas suderinti su 8–12 dienų per darbo metus Sąjungos vidurkiu ir sukurti išeitinių išmokų kompensavimo fondą;
- k) Portugalija skatina darbo užmokesčio pokyčius, atitinkančius darbo vietų kūrimo skatinimo ir įmonių konkurencingumo didinimo tikslus, siekdama panaikinti makroekonominį disbalansą. Programos įgyvendinimo laikotarpiu minimalus darbo užmokestis didinamas tik tuomet, jei tai pagrįsta atsižvelgiant į ekonomikos ir darbo rinkos pokyčius. Imamasi priemonių siekiant spręsti esamų derybų dėl darbo užmokesčio sistemų trūkumus, be kita ko, priimant teisės aktus, kurių tikslas – iš naujo apibrėžti kriterijus ir sąlygas dėl kolektyvinių sutarčių taikymo išplėtimo ir sudaryti geresnes sąlygas įmonių lygmens susitarimams. Iki to laiko kolektyvinių susitarimų taikymas sustabdomas;
- l) Portugalija ir toliau didina aktyvios darbo rinkos politikos priemonių veiksmingumą, atsižvelgdama į vertinimo ataskaitos ir veiksmų plano, kuriuo siekiama gerinti valstybinių užimtumo tarnybų veikimą, rezultatus;
- m) Portugalija įgyvendina priemones, išdėstytas veiksmų planuose vidurinio išsilavinimo ir profesinio rengimo ir mokymo kokybei gerinti;
- n) teismų sistemos veikimas gerinamas įgyvendinant teismų sistemos reformos veiksmų plane pasiūlytas priemones ir taikant tikslias priemones, kuriomis siekiama palaipsniui panaikinti neišnagrinėtų bylų likutį ir skatinti alternatyvius ginčų sprendimo būdus;
- o) Portugalija toliau atveria savo ekonomiką konkurencijai. Portugalijos Vyriausybė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad dėl jos veiksmų neatsirastų kliūčių laisvam kapitalo judėjimui ir pirmiausia, kad Portugalijos valstybė arba bet kuri valstybinė įstaiga, veikdama kaip akcininkė, nesudarytų susitarimų, kurie gali kliudyti laisvam kapitalo judėjimui arba turėti įtakos įmonių valdymo kontrolei. Skatinama laisvųjų profesijų veikla, gerinant profesinių kvalifikacijų pripažinimo sistemą ir panaikinant nereikalingus reglamentuojamoms profesijoms taikomus apribojimus. Statybos ir nekilnojamojo turto veiklos srityse Portugalija nustato paprastesnius reikalavimus tarpvalstybinių paslaugų teikėjams ir peržiūri paslaugų teikėjų steigimosi kliūtis;
- p) tobulinama konkurencijos ir reguliavimo sistema. Portugalija didina pagrindinių nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumą, autonomiją ir stiprina valdymą, įgyvendina Konkurencijos įstatymą, kad konkurencijos taisyklės būtų įgyvendinamos sparčiau ir veiksmingiau, taip pat stebi naujų bylų srautą ir teikia ataskaitą apie specializuoto konkurencijos, reguliavimo ir priežiūros teismo veikimą;
- q) energetikos sektoriuje Portugalija imasi priemonių, kad sudarytų geresnes sąlygas patekti į rinką ir paskatintų Iberijos pusiasalio dujų rinkos kūrimą, taip pat imasi tolesnių veiksmų siekdama visiškai perkelti trečiąją ES energetikos dokumentų rinkinį į nacionalinę teisę. Kad užtikrintų nacionalinės reguliavimo institucijos nepriklausomumą, autonomiją ir teises, numatytas trečiajame ES energetikos dokumentų rinkinyje, Portugalija ne vėliau kaip 2012 m. trečiajame ketvirtyje priima naujus reguliavimo institucijų įstatus, kaip susitarta 2012 m. liepos mėn. su Komisija, ECB ir TVF, ir užtikrina, kad jie įsigaliojotų anksčiau nei 2012 m. pabaigoje, t. y. iki elektros energijos ir dujų rinkos liberalizavimo. Portugalija imasi priemonių siekdama peržiūrėti elektros energijos gamybos paramos ir kompensavimo schemas. Portugalija imasi priemonių, kad ne vėliau kaip 2020 m. sumažintų per didelius antkainius ir panaikintų tarifų skolą, daugiausia dėmesio skirdama elektros energijos garantijos kompensavimo schemoms, specialiajam režimui (atsinaujinantieji energijos išteklių, išskyrus atvejus, kai taikomos konkurso procedūros, ir bendra šilumos ir elektros energijos gamyba) ir įprastam režimui (CMEC ir CAE);
- r) dėl kitų tinklų pramonės šakų, ypač transporto, telekomunikacijų ir pašto paslaugų, Portugalija patvirtina papildomas priemones konkurencijai ir lankstumui skatinti;

- s) Portugalija patvirtina tam tikras priemones, siekdama padidinti teritorijų planavimo licencijavimo sistemų, pramoninės, komercinės ir turizmo veiklos licencijavimo veiksmingumą. Be to, Portugalijos Vyriausybė analizuoja ir imasi skubos tvarka nagrinėti suplanuotų investicinių projektų licencijų paraiškas, kurios jau nagrinėjamos ar dėl kurių sprendimas nepriimtas daugiau nei 12 mėnesių;
- t) Portugalija parengia veiksmų planą ir jame numato priemones, kuriomis siekiama bendrovėms, visų pirma MVI, sudaryti geresnes sąlygas gauti finansavimą ir patekti į eksporto rinkas.

7. Portugalija, laikydama Susitarimo memorandumo sąlygų, 2013 m. patvirtina šias priemones:

- a) 2013 m. valdžios sektoriaus deficitas neviršija 4,5 % BVP. Į 2013 m. biudžetą įtraukiamos nuolatinės bent 3 % BVP vertės konsolidavimo priemonės, skirtos valdžios sektoriaus deficitui mažinti laikantis 3 dalyje nurodyto termino. Portugalijos Vyriausybė ieško būdų, kaip padidinti išlaidų mažinimo priemonių svarbą bendrame 2013 m. konsolidavimo pakete, siekdama užtikrinti vidutinės trukmės laikotarpio augimui palankų fiskalinį koregavimą, kuris būtų pagrįstas išlaidomis. 2013 m., jei būtų nuokrypių, Portugalijos Vyriausybė naudoja nenumatytų atvejų priemones, atsižvelgdama į galimą įgyvendinimo riziką;
- b) į 2013 m. biudžetą įtraukiamos tokios pajamų priemonės: gyventojų pajamų mokesčio reforma, kuria siekiama supaprastinti mokesčio struktūrą, išplėsti mokesčio bazę panaikinant tam tikras mokesčių lengvatas ir padidinti vidutinį mokesčio tarifą kartu didinant progresyvumą, įmonių pelno mokesčio bazės išplėtimas, investicinių pajamų apmokestinimo tarifo padidinimas, akcizų padidinimas ir nuosavybės mokesčių pakeitimai;
- c) 2013 m. biudžete nurodomos tokios su išlaidomis susijusios priemonės: centrinės administracijos, švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinių išmokų išlaidų mažinimas, viešųjų ir privačiųjų socialinių pervedimų ir subsidijų racionalizavimas, pervedimų regionų ir vietos valdžios institucijoms mažinimas, darbo užmokesčio mažinimas, užtikrinamas mažinant nuolatinių ir laikinųjų darbuotojų skaičių ir užmokestį už viršvalandžius, ir mažesnės valstybės įmonių veiklos ir kapitalo išlaidos;
- d) Portugalija užtikrina, kad nebeliktų teismuose nebaigtų nagrinėti bylų;
- e) Portugalija gerina verslo sąlygas įgyvendindama paprastinimo reformas (kontaktiniai centrai ir patvirtinimo nereikalavimo projektai) visuose ekonomikos sektoriuose ir taip mažindama administracinę našą. Visų pirma Portugalija pritaiko kontaktiniame centre turimos informacijos turinį, kad užtikrintų atitiktį 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (*) ir 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (**). Portugalija sumažina kreditavimo apribojimus MVI, be kita ko, įgyvendindama 2011 m. vasario 16 d. Europos

Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (***);

- f) Portugalija pritaiko kontaktiniame centre turimos informacijos, susijusios su 44 atskiriems sektoriams taikomomis taisyklėmis, kurios buvo iš dalies pakeistos, turinį, kad užtikrintų atitiktį Direktyvai 2006/123/EB, taip pat pritaiko kontaktiniame centre turimos informacijos, susijusios su 13 atskirų sektorių taikomomis taisyklėmis, kurios buvo iš dalies pakeistos, turinį, kad užtikrintų atitiktį Direktyvai 2005/36/EB;

- g) Portugalija ir toliau įgyvendina privatizavimo programą, kuri išplečiama, kad apimtų ne tik Susitarimo memorandume pardavimo ar koncesijos tikslais 2013 m. nurodytas bendroves ir turtą, bet ir kitas papildomas bendroves ir turtą.

8. 2014 m. valdžios sektoriaus deficitas neviršija 2,5 % BVP. Kad pasiektų šį tikslą, Portugalija taiko išsamų išlaidų mažinimo planą, kurio vertė – maždaug 4 mlrd. EUR 2014–2015 m. Per šeštąjį peržiūrą visapusiškai peržiūrimos išlaidos, kad būtų galima išsamiai nurodyti papildomus taupymo šaltinius, o priemonės išsamiai nurodomos ne vėliau kaip 2013 m. vasario mėn. 2014–2015 m. fiskalinio konsolidavimo planai išsamiai apibrėžiami 2013 m. stabilumo programoje.

9. Siekdama atkurti pasitikėjimą finansų sektoriumi, Portugalija siekia išlaikyti tinkamą kapitalo lygį savo bankų sektoriuje ir užtikrina metodišką įsiskolinimo mažinimą. Šioje srityje Portugalija įgyvendina su Komisija, ECB ir TVF suderintą Portugalijos bankų sektoriaus strategiją, kad būtų išsaugotas finansinis stabilumas. Visų pirma Portugalija:

- a) skatina bankus tvariai stiprinti savo įkaitų rezervus;
- b) užtikrina, kad bankai Programoje numatytą 10 % pagrindinio 1 lygio kapitalo pakankamumo rodiklį pasiektų ne vėliau kaip 2012 m. pabaigoje;
- c) užtikrina subalansuotą ir metodišką bankų sektoriaus įsiskolinimo mažinimą – tai labai svarbu siekiant ilgam panaikinti finansavimo disbalansą. Bankų finansavimo planuose siekiama 2014 m. paskolų ir indėlių santykį sumažinti iki maždaug 120 % orientacinės vertės ir vidutinės trukmės laikotarpiu sumažinti priklausomybę nuo Eurosistemos teikiamo finansavimo. Tie finansavimo planai peržiūrimi kas ketvirtį;
- d) toliau racionalizuoja valstybės įmonę CGD;
- e) optimizuoja turto, kuris iš BPN perduotas trims specialiosios paskirties valstybės įmonėms, vertės atkūrimo procesą naudodamasi profesionalios trečiosios šalies teikiamomis turto valdymo paslaugomis ir suteikdama

jai įgaliojimą palaipsniui atkurti turto vertę. Portugalijos Vyriausybė kreditus valdančią šalį atrenka konkurso būdu, o įgaliojime numato tinkamas paskatas kuo labiau padidinti susigrąžinamas sumas ir kuo labiau sumažinti veiklos išlaidas. Portugalijos Vyriausybė užtikrina, kad kitų dviejų specialiosios paskirties valstybės įmonių patuojamosios įmonės ir turtas būtų parduoti laiku;

- f) remdamasi pateiktais preliminariais pasiūlymais skatinti įmonių sektoriaus finansavimo alternatyvų įvairinimą, parengia ir įvertina įvairias pasiūlytas galimybes, kad būtų nustatyti prioritetai. Portugalijos Vyriausybė įvertina Sąjungos reikalavimus atitinkančių Vyriausybės remiamų eksporto kredito draudimo schemų veiksmingumą, kad būtų galima imtis tinkamų priemonių eksportui skatinti;
- g) užtikrina, kad būtų nustatyta pradinio ir periodinio Bankų pertvarkymo fondo finansavimo tvarka, dviem etapais: pirma, ne vėliau kaip 2012 m. lapkričio mėn. patvirtina dekretą-įstatymą dėl bankų įnašų į pertvarkymo fondą ir, antra, po mėnesio patvirtina priežiūros pranešimą dėl bankų konkrečių periodinių įnašų; ne vėliau kaip 2012 m. spalio mėn. pabaigoje priima priežiūros pranešimus dėl gaivinimo planų; ne vėliau kaip 2012 m. lapkričio mėn. pabaigoje priima reglamentą dėl pertvarkymo planų ir ne vėliau kaip 2012 m. spalio mėn. pabaigoje priima laikinų bankų įsteigimą ir veiklą reglamentuojančias taisykles pagal Sąjungos konkurencijos taisykles. Pirmiausia peržiūrimi sisteminės svarbos bankų gaivinimo ir tolesnio pertvarkymo planai;
- h) nustato finansų įstaigų dalyvavimo namų ūkiams ir MVĮ taikomoje neteisminėje skolų restruktūrizavimo procedū-

roje sistemą ir įgyvendina veiksmų planą, kuriuo siekiama geriau informuoti visuomenę apie restruktūrizavimo priemones.

(*) OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

(**) OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

(***) OL L 48, 2011 2 23, p. 1.“

3) pridedama ši dalis:

„10. Siekdamą užtikrinti, kad Programos sąlygos būtų sklandžiai įgyvendinamos, ir norėdamą padėti tvariai panaikinti disbalansą, Komisija nuolat teikia patarimus ir rekomendacijas dėl fiskalinių, finansų rinkos ir struktūrinių reformų. Pagal pagalbos Portugalijai sistemą kartu su TVF ir bendradarbiaudama su ECB, Komisija periodiškai peržiūri sutartų priemonių veiksmingumą ir jų ekonominį bei socialinį poveikį ir rekomenduoja būtinus koregavimus, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, užtikrintas būtinas fiskalinis konsolidavimas ir kuo labiau sumažintas žalingas socialinis poveikis, visų pirma pažeidžiausiausioms Portugalijos visuomenės dalims.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Liuksemburge 2012 m. spalio 9 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. D. MAVROYIANNIS